

TOONEELGIDS, maandelijks theatertijdschrift
(1910-'40), orgaan van de Algemeene Tooneel-
boekerij.

De Algemeene Tooneelboekerij (1909, gepatrooneerd door het Katholiek Vlaamsch Secretariaat en het Davidsfonds), uitvloeisel van de katholieke Vlaamse theateractie, voortgekomen uit de studentenbeweging, stichtte in 1910 een informatiebulletin onder de naam Tooneelgids, waar J. Bernaerts het brein en de inspirator is geweest van het eerste nummer (april 1910) af tot het laatste (juni 1940). Van bescheiden poging in beperkte kring ontwikkelde het zich tot een kloek en toonaangevend tijdschrift, vooral toen het, zich aansluitend bij het Vlaamse gemeenschapsstreven van het Fronttoneel en het Katholieke Vlaamsche Volkstoneel, zich tot de spreekbuis maakte van het katholieke theaterrenouveau met internationale horizon. Aanvankelijk bedoeld als begeleiding van het lokale amateursrepertoire, verwierf het een grote invloed op het theoretische en pragmatische denken over het theater in Zuid-Nederland. Onder de verschillende hoofdredacteurs (J. Bernaerts, 1910-'24; A. van de Velde, 1924-'29; Th. de Ronde, 1929-'34 en A. de Maeyer, 1934-'40) breidde het zijn activiteit uit tot grondig-kritische controle, bibliografische internationaliteit, essayistische belichting en monografische creativiteit. Bij het breken van het elan van Het Vlaamsche Volkstoneel bleef de mentale en intellectuele volharding van Tooneelgids onverzwakt aanhouden. Er was een Duitse bezetting nodig om de hoofdredactie door het uitoefenen van morele druk te dwingen tot het opgeven van haar onvoltooide taak.

LITERATUUR: A. de Maeyer en R. Roemans, *Een kwart eeuw toneelleven in Vlaanderen. Geschiedkundige nota - Analytische inhoudstafels - Klappers op Toneelgids 1909 - 1940* (1948).

CARLOS TINDEMANS